

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

WPLYNEŁO
PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
Wydział Polityki Społecznej

Egz. Nr 1

Data .....
Ilość zał. **20 LIS. 2009** Podpis .....

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ

Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży

**Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Augustowie
przeznaczonego dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie
ul. Studziennej 2, 16-301 Augustów**

DK-61754

Białystok – listopad - 2009r.

PROTOKÓŁ

z kontroli doraźnej Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Augustowie, ul. Studziennej 2 przeprowadzonej w dniu 9 listopada 2009r. w związku z materiałem opublikowanym w telewizji TVN dotyczącym zapewnienia mieszkankom stosownej opieki.

Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Augustowie, ul. Studziennej 2 prowadzony jest na zlecenie powiatu augustowskiego przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi Prowincji Warszawskiej, które posiada zezwolenie Wojewody Podlaskiego Nr PS.EF.V.9013/10/06 z dnia 06.12.2006r. na prowadzenie Domu na czas nieokreślony na 50 miejsc.

Adres Domu: 16-301 Augustów, ul. Studziennej 2. Dom przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (dziewczęta). Dyrektorem Domu jest s. Anna Uberman.

Kontrolę przeprowadziły – Ewa Feszler – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku - kierownik zespołu, Mieczysława Nartowicz - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia Nr 496 z dnia 28 października br., (PS.IX.KK.0939-496/09) wydanego w imieniu Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Przedmiot kontroli: ustalenie, czy wybrane usługi opiekuńcze i wspomagające świadczone są na poziomie obowiązujących standardów oraz czy wszyscy pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego posiadają wymagane kwalifikacje.

Ustalenia kontroli

I. Korzystanie ze świadczeń zdrowotnych.

W dniu kontroli w Domu przebywało 48 mieszanek w wieku od 12 do 58 lat (akta sprawy nr 1, str. 1-5). Główne schorzenia mieszanek to m. in.: mózgowe porażenie dziecięce, zespół Downa, epilepsja, pobudzenie psychiczne i autoagresja, niedorozwój tarczycy.

Wśród mieszkanek 18 dziewcząt jest ubezwłasnowolnionych całkowicie, natomiast 3 niepełnoletnie mieszkanki mają opiekuna prawnego ustanowionego przez Sąd.

Ponad połowa mieszanek (36 osób) wymagała częściowej pomocy przy wykonywaniu czynności życia codziennego. Dziewięć mieszanek wymagało całkowitej pomocy podczas codziennego funkcjonowania. Jedna mieszkanka była osobą całkowicie leżącą. Przy pomocy sprzętu ortopedycznego poruszało się 5 mieszanek.

Wszystkie mieszkanki zgłoszone są do lekarza pierwszego kontaktu z NZOZ Przychodnia Lekarzy Rodzinnych Lider przy ul. Mostowej 1 w Augustowie. Ze względu na stan zdrowia mieszanek, lekarz rodzinny przychodzi do placówki w ramach wizyt domowych. Mieszkanki sprawniejsze, razem z pielęgniarką lub opiekunką jeżdżą na wizyty do lekarza pierwszego kontaktu do poradni.

Lekarz rodzinny kieruje mieszkanki na badania specjalistyczne oraz do poradni specjalistycznych, wypisuje recepty i skierowania do szpitala. Ustalono, że mieszkanki są pod stałą opiekę następujących poradni: psychiatrycznej- 48 mieszanek, stomatologicznej – 38 mieszanek, neurologicznej -15 mieszanek, okulistycznej – 7 mieszanek, dermatologicznej – 6 mieszanek, endokrynologicznej, reumatycznej i laryngologicznej – 4 mieszkanki do każdej z tych poradni, ginekologicznej i ortopedycznej – 3 mieszkanki do każdej z tych poradni, kardiologicznej – 2 mieszkanki.

Pielęgniarka zatrudniona w Domu prowadzi:

- zeszyt wizyt mieszanek w poradniach specjalistycznych, w którym odnotowuje każdą wizytę dziecka w poradni oraz ogólne wskazania do dalszego leczenia (akta sprawy nr 2, str. 6-12),
- zeszyt tzw. dzienny, w którym opisana jest codzienna praca prowadzona z mieszkankami, opisane są min. przypadki agresji mieszanek, stanów chorobowych, złego samopoczucia (akta sprawy nr 3, str. 13-17),
- zeszyt raportów, w którym opisano jak mieszkanki się zachowują, jaki lekarz został powiadomiony i jakie leki podano w związku z zaostrzeniem stanu zdrowia, (akta sprawy nr 4, str. 18-25),
- zeszyt wizyt u lekarza pierwszego kontaktu, opisano badania dzieci, przeprowadzone szczepienia (akta sprawy nr 5, str. 26-29)

Mieszkanki, które korzystały w 2008 i 2009r z poradni ortopedycznej nie otrzymały skierowania do poradni rehabilitacyjnej. Ustalono, że lekarze z poradni ortopedycznej

zalecają prowadzenie z mieszkankami ćwiczeń ogólnousprawniających na terenie Domu, podtrzymujących obecny stan sprawności.

Na podstawie dokumentacji prowadzonej przez technika fizjoterapii ustalono, że prowadzi on z 34 mieszkankami zajęcia ogólnousprawniające w formie kinezyterapii i hydroterapii i dla tych osób opracował indywidualną dokumentację. Na dokumentację tą składa się: ogólny plan usług rehabilitacyjnych z określonymi celami i zadaniami rehabilitacji oraz indywidualne plany zajęć rehabilitacyjnych (Akta sprawy nr 6, str. 30-41). Ponadto, 17 osób, raz w miesiącu, korzysta bezpłatnie z basenu miejskiego w Augustowie.

W okresie objętym kontrolą mieszkanki nie wyjeżdżały na turnusy rehabilitacyjne. Przygotowywane są wnioski dla 25 mieszanek celem złożenia do PCPR na dofinansowanie do udziału w turnusach rehabilitacyjnych w 2010r.

W 2009r. 23 mieszkanki (akta sprawy nr 7, str. 42) skorzystały z dofinansowania NFZ do pieluchomajtek oraz zakupu następującego sprzętu ortopedycznego (akta sprawy nr 8, str.43):

- wózek – 2 mieszkanki,
- poduszka przeciwoleżynowa – 1 mieszkanka,
- gorset stabilizacyjny – 1 mieszkanka

Mieszkanki mają zapewniony stały kontakt z psychologiem i psychiatrą. Psycholog jest zatrudniony w Domu 1/8 etatu. Stwierdzono, że dla wszystkich mieszanek opracowane są diagnozy psychologiczne. Prowadzi z mieszkankami terapię indywidualną, dostosowaną do ich potrzeb i możliwości psychofizycznych. Z oddziaływań prowadzi indywidualną dokumentację.

Mieszkanki objęte są opieką lekarza psychiatry. W dniu 01.01.2009r Dyrektor Domu zawarł umowę zlecenie z Prywatnym Gabinetem Lekarskim w Suwałkach na objęcie opieką psychiatryczną mieszanek. W ramach powyższej umowy mieszkanki mają zapewnioną opiekę psychiatryczną, wizyty dwa razy w miesiącu oraz na wezwanie konsultacje lekarskie. Na podstawie zeszytów pielęgniarek ustalono, że lekarz ten był wzywany do mieszanek lub pielęgniarka dzwoniła do niego w sytuacji zaostrzenia stanu chorobowego mieszkanki. Ponadto ustalono, że lekarz ten przeprowadził dla pracowników Domu w dniu 29.10.br. szkolenie w zakresie stosowania przymusu bezpośredniego i postępowania w przypadku zachowań agresywnych.

Usługi opiekuńcze i pielęgnacyjne na rzecz mieszkańców świadczą opiekunki i pokojowe, które pracują w godzinach 7⁰⁰-19⁰⁰, 19⁰⁰-7⁰⁰, pielęgniarka, która pracuje od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰.

Obsada personelu planowana jest oddzielnie dla grupy I, gdzie przebywa 30 najbardziej sprawnych dziewcząt oraz dla grupy II i III, na których przebywa 20 dziewcząt wymagających większej pomocy i opieki.

Zgodnie z grafikiem na miesiąc listopad br. (akta sprawy nr 9, str. 44-46) w dniu kontroli obsada na poszczególnych grupach przedstawiała się następująco:

a) grupa I (najbardziej sprawne mieszkanki, chodzące do szkoły)

- w godzinach 7⁰⁰-19⁰⁰ - opiekunka,
- w godzinach 7⁰⁰-11⁰⁰ - opiekunka,
- w godzinach 11⁰⁰-19⁰⁰ - starsza pokojowa
- w godzinach 19⁰⁰-7⁰⁰ - starsza pokojowa

b) grupa II i III

- w godzinach 7⁰⁰-19⁰⁰ - starsza opiekunka, starsza pokojowa, opiekunka (opiekunka nie była zaplanowana na ten dzień, ale w związku ze zwolnieniem lekarskim pokojowej pracowała ona w tym dniu)

- w godzinach 7⁰⁰-11⁰⁰ - opiekunka,

w godzinach 7³⁰-15³⁰ - opiekunka, w zależności od potrzeb pełni dyżur na pierwszej lub drugiej grupie. W związku z urlopem dwóch pracowników i jednego zwolnieniem lekarskim w dniu kontroli pracowała na grupie II i III.

- w godzinach 19⁰⁰-7⁰⁰ - starsza pokojowa.

Praca pozostałych pracowników tj. pracownika ds. kulturalno-oświatowych, pracownika socjalnego, instruktorów terapii zajęciowej, technika fizjoterapii planowana jest na godziny poranne i popołudniowe, tak by wszystkie mieszkanki miały możliwości korzystania ze wszystkich zajęć organizowanych na terenie Domu (akta sprawy nr 10, str. 47).

Dom ponosi całkowitą odpłatność za leki. Natomiast, środki witaminowe, leki bez recepty mieszkanki kupują z własnych środków. W dniu kontroli w Domu było siedem mieszanek niepełnoletnich, które nie posiadały żadnych własnych środków. Preparaty witaminowe dla tych mieszanek kupowane są ze środków Domu.

W trakcie kontroli stwierdzono, że wszystkie mieszkanki objęte są opieką zdrowotną i rehabilitacyjną, stosowną do ich stanu psychofizycznego i wynikających potrzeb.

II. Szkolenia pracowników.

Na 2009 roku zaplanowano następujące szkolenia wewnętrzne:

1. Indywidualny plan wsparcia mieszkanek w domu pomocy społecznej – wrzesień.
2. Prawa mieszkanki domu pomocy społecznej – październik.
3. Terapia zajęciowa w domu pomocy społecznej – formy, rodzaje, metody pracy z uwzględnieniem potrzeb mieszkanki – grudzień.

W trakcie kontroli stwierdzono, że ww. harmonogram jest realizowany.

Zgodnie z planem odbyły się następujące szkolenia:

1) w dniu 23 września odbyło się szkolenie pn. Planowanie pracy terapeutyczno-opiekuńczej i konstruowanie indywidualnych planów wspierania (akta sprawy nr 11, str. 48-57). Szkolenie prowadził instruktor terapii zajęciowej. Jednakże, na początku szkolenia s. Dyrektor przedstawiła uwagi i wnioski dot. indywidualnych planów wsparcia, powstałe po kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez pracowników PUW.

W szkoleniu uczestniczyli wszyscy pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, oprócz osób przebywających na urloпах macierzyńskich i wychowawczym. W szkoleniu nie uczestniczyła opiekunka, której zachowanie w stosunku do jednej mieszkanki zostało utrwalone i wyemitowane przez stację TVN. Została ona odsunięta od pracy z dziećmi i wykorzystywała zaległy urlop wypoczynkowy przed rozwiązaniem stosunku pracy.

2) w dniu 29.10.2009 r. odbyło się szkolenie pn. Prawa osób upośledzonych umysłowo w świetle przepisów prawnych oraz postępowanie w przypadkach agresji mieszkanek w świetle ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (akta sprawy nr 12, str. 58-60). Szkolenie prowadził psycholog i lekarz psychiatra. Ww. tematy były omawiane w świetle zdarzenia przedstawionego w TVN. W szkoleniu uczestniczyli wszyscy pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, oprócz osób przebywających na urloпах macierzyńskich i wychowawczym. W tematyce tego szkolenia zawarły się kwestie dotyczące uregulowań prawnych dotyczących przestrzegania praw mieszkanek. Wskazano na wkład pracowników Domu w zaspokajanie potrzeb mieszkanek i respektowanie ich prawa do godnego traktowania.

Ze szkoleń sporządzane są protokoły oraz listy obecności.

Ponadto ustalono, że we wrześniu 2009 r. celem podniesienia swoich kwalifikacji 8 opiekunek rozpoczęło roczne studium policealne na kierunku asystent osoby niepełnosprawnej.

III. Ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Na dzień kontroli w DPS na podstawie umowy o pracę zatrudnione były 42 osoby, z czego 37,45 osób w przeliczeniu na pełne etaty (Akta sprawy Nr 13, str. 61).

W zespole terapeutyczno-opiekuńczym, zatrudnione były 32 osoby (psycholog na 1/8 etatu, kapelan na 1/4 etatu, starsza pielęgniarka, technik fizjoterapii na 7/8 etatu, 2 instruktorów terapii zajęciowej w tym jeden na 1/4 etatu, 2 pracowników socjalnych w tym jeden na 1/2 etatu a drugi na urlopie wychowawczym do 10.01.2010 r., instruktor ds. kulturalno-oświatowych, starsza opiekunka, 11 opiekunek, 7 starszych pokojowych w tym jedna na 1,2 etatu, 4 pokojowe) w przeliczeniu na pełne etaty 28,2 osób(Akta sprawy Nr 14, str. 62).

Ponadto, w Domu usługi na rzecz mieszkańców świadczy 5 wolontariuszy. Umowy wolontarystyczne zawarte zostały z wszystkimi osobami od dnia 11.09.2008 r. na czas nieokreślony. Do obowiązków wolontariuszy należy:

- pomoc przy codziennej obsłudze przy mieszkańcach, sprzątanie pokoi mieszkalnych w miarę potrzeby, pomoc w karmieniu,
- organizacja czasu wolnego mieszkankom,
- zabawy rekreacyjne,
- opieka podczas wyjazdów.

Według obowiązujących przepisów, przy ustalaniu wskaźnika zatrudnienia uwzględnia się również wolontariuszy, stażystów, praktykantów oraz osoby odbywające służbę zastępczą w domu, jeżeli pracują bezpośrednio z mieszkańcami, przy czym przy wyliczaniu wskaźnika udział tych osób nie może przekroczyć w DPS - 30% ogólnej liczby osób zatrudnionych w zespole terapeutyczno-opiekuńczym. Z ogólnej liczby 32 osób zatrudnionych w zespole terapeutyczno-opiekuńczym 30% stanowi 10 osób.

Dom przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – 50 miejsc; wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, w pełnym wymiarze czasu pracy dla tego typu domu powinien wynosić nie mniej niż 0,6 w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W dniu kontroli w Domu przebywało 48 mieszkanki w związku z powyższym wskaźnik wynosi: $0,69 = (28,2 + 5) : 48$

Przy pełnym obłożeniu Dom również będzie posiadał wymagany wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego tj. $0,66 = (28,2 + 5) : 50$

W trakcie kontroli sprawdzono akta osobowe 18 pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, wszystkich tych, których akta nie zostały sprawdzone w trakcie kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 23 i 24.06.2009 r. (załącznik nr 1). Wszystkie

osoby posiadają wymagane kwalifikacje zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50 poz. 398).

Z siostrą, której zachowanie w stosunku do mieszkanki zostało przedstawione w programie TVN, z dniem 1 listopada br. została rozwiązana umowa o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika na podstawie art. 52 §1, pkt 1 Kodeksu pracy (Akta sprawy Nr 15, str.63).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje s. Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Augustowie, ul. Studzieniczna 2.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) s. Dyrektor przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Podpisy kontrolujących

1/ Ewa Ferber
2/ Mieczysław Narbaitis

18.11.2009 Alchemia Domu
(data i podpis dyrektora Domu)

al Oller

Allen